

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1 Αυγούστου 2017

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 110

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4484

Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/881 και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ
ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2016/881**

Άρθρο 1

Με τον παρόντα νόμο εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/881 του Συμβουλίου της 25ης Μαΐου 2016 (ΕΕ L 146 της 3.6.2016) για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ (ΕΕ L 64 της 11.3.2011), όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις Οδηγίες 2014/107/ΕΕ του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 2014 (ΕΕ L 359 της 16.12.2014) και (ΕΕ) 2015/2376 του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 2015 (ΕΕ L 332 της 18.12.2015), όσον αφορά στην υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της φορολογίας. Η αρχική Οδηγία 2011/16/ΕΕ έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με τα άρθρα 1 έως 25 του ν. 4170/2013 (Α' 163) και οι τροποποιητικές αυτής Οδηγίες 2014/107/ΕΕ και (ΕΕ) 2015/2376, με τα άρθρα 1 έως 4 του ν. 4378/2016 (Α' 55) και με τα άρθρα 1 έως 6 του ν. 4474/2017 (Α' 80), αντίστοιχα.

Άρθρο 2 (άρθρο 1 παρ. 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/881)

Η παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 4170/2013, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4378/2016 και με την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4474/2017, αντικαθίσταται ως εξής:

«9. «αυτόματη ανταλλαγή»:

α) για τους σκοπούς της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 και των άρθρων 9Α και 9ΑΑ, η συστηματική κοινοποίηση σε άλλο κράτος - μέλος, χωρίς προηγούμενο αίτημα, προκαθορισμένων πληροφοριών ανά καθορισμένα εκ των προτέρων τακτά διαστήματα.

Για τους σκοπούς της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 9, ως διαθέσιμες πληροφορίες νοούνται οι πληροφορίες των φορολογικών αρχείων του κράτους - μέλους που κοινοποιεί τις πληροφορίες, οι οποίες μπορούν να ανακτηθούν σύμφωνα με τις διαδικασίες συλλογής και επεξεργασίας πληροφοριών του εν λόγω κράτους - μέλους·

β) για τους σκοπούς της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 9, η συστηματική κοινοποίηση προκαθορισμένων πληροφοριών σχετικά με φορολογικούς κατοίκους άλλων κρατών - μελών στο οικείο κράτος - μέλος φορολογικής κατοικίας, χωρίς προηγούμενο αίτημα και ανά καθορισμένα εκ των προτέρων τακτά διαστήματα·

γ) για τους σκοπούς του παρόντος, πλην των διατάξεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 και των άρθρων 9Α και 9ΑΑ, η συστηματική κοινοποίηση προκαθορισμένων πληροφοριών που προβλέπεται στις περιπτώσεις α' και β'.

Στο πλαίσιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 9, της παραγράφου 5 του άρθρου 9, της παραγράφου 2 του άρθρου 21 και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 24, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα Ι. Στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΑ και του Παραρτήματος ΙΙΙ, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.».

Άρθρο 3 (άρθρο 1 παρ. 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/881)

Μετά το άρθρο 9Α του ν. 4170/2013, που προστέθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4474/2017, προστίθεται άρθρο 9ΑΑ, ως εξής:

«Άρθρο 9ΑΑ

Πεδίο εφαρμογής και προϋποθέσεις της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά στην Έκθεση ανά Χώρα

1. Η Τελική Μητρική Οντότητα ενός Ομίλου Πολυεθνικής Επιχείρησης (Ομίλου ΠΕ) που έχει τη φορολογική της κατοικία στην Ελλάδα ή οποιαδήποτε άλλη Αναφέρουσα Οντότητα, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ Τμήμα ΙΙ,

Άρθρο 57

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3894/2010 (Α' 204), όπως αυτό έχει αντικατασταθεί με την παρ. 4 του άρθρου 58 του ν. 4342/2015 (Α' 143), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), στην οποία μετέχουν ως Πρόεδρος ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης ή ο νόμιμος αναπληρωτής του και ως μέλη οι Υπουργοί Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Επικράτειας με αρμοδιότητα να συνδράμει τον Πρωθυπουργό για το συντονισμό, παρακολούθηση και έλεγχο της κυβερνητικής πολιτικής που αφορά την προώθηση, επιτάχυνση και υλοποίηση επενδύσεων, καθώς και οι αρμόδιοι κατά περίπτωση Υπουργοί, οι οποίοι διατηρούν δικαίωμα ψήφου και εισηγούνται προς τον Πρόεδρο της Δ.Ε.Σ.Ε. επί των θεμάτων αρμοδιότητάς τους, ή οι νόμιμοι αναπληρωτές τους. Σε περίπτωση ισοψηφίας κατ'αρχήν η ψήφος του Προέδρου της Δ.Ε.Σ.Ε.»

Άρθρο 58

1. Η παρ. 2 του άρθρου 3β του ν. 2081/1992 (Α' 154), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου των Επιμελητηρίων καθορίζεται ως εξής για εγγεγραμμένα μέλη:

α. μέχρι δεκαπέντε χιλιάδες (15.000), είκοσι ένα (21) μέλη,

β. από δεκαπέντε χιλιάδες ένα (15.001) έως είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000), τριάντα ένα (31) μέλη,

γ. από είκοσι πέντε χιλιάδες ένα (25.001) έως τριάντα πέντε χιλιάδες (35.000), σαράντα ένα (41) μέλη,

δ. από τριάντα πέντε χιλιάδες ένα (35.001), πενήντα ένα (51) μέλη,

ε. στα διοικητικά συμβούλια των Επιμελητηρίων Κυκλάδων και Δωδεκανήσου πενήντα ένα (51) μέλη και

στ. στα διοικητικά συμβούλια των Επιμελητηρίων Αττικής και Θεσσαλονίκης με αριθμό εγγεγραμμένων μελών, ο οποίος εμπίπτει στις περιπτώσεις α' και β' της παρούσας, σαράντα ένα (41) μέλη.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, μετά από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του οικείου Επιμελητηρίου, καθορίζεται ο αριθμός των αντιπροσώπων του κάθε τμήματος στο διοικητικό συμβούλιο, με βάση τα εξής κριτήρια:

αα. ο αριθμός των μελών του κάθε τμήματος,

ββ. η συνεισφορά του κάθε τμήματος στην τοπική οικονομία και

γγ. οι θέσεις εργασίας που καλύπτονται από τη δραστηριότητά τους.»

2. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 3γ του ν. 2081/1992 (Α' 154), αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Οι εκλογές διεξάγονται με ενιαίο για όλα τα τμήματα του Επιμελητηρίου ψηφοδέλτιο ανά συνδυασμό και με το σύστημα της απλής αναλογικής. Δικαίωμα ψήφου έχουν τα μέλη των Επιμελητηρίων, εφόσον είναι ταμειακώς ενήμερα και έχει παρέλθει τουλάχιστον ένας χρόνος από την εγγραφή τους στο οικείο Επιμελητήριο, ως εξής:

α. Κάθε μέλος, φυσικό πρόσωπο μία (1) ψήφο.

β. Κάθε προσωπική εταιρεία μέχρι δύο (2) ψήφους ως εξής:

(αα) Για τις ομόρρυθμες εταιρείες μέχρι δύο (2) ψήφους δύο (2) ομόρρυθμων εταίρων της, που υποδεικνύονται από το νόμιμο εκπρόσωπο αυτών.

(ββ) Για τις ετερόρρυθμες εταιρείες μέχρι δύο (2) ψήφους είτε δύο (2) ομόρρυθμων εταίρων είτε του ομόρρυθμου και ενός ετερόρρυθμου, που υποδεικνύονται από το νόμιμο εκπρόσωπο αυτών.

γ. Κάθε εταιρία περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ) μέχρι δύο (2) ψήφους των διαχειριστών ή ενός διαχειριστή και ενός εταίρου της, που υποδεικνύονται από την εταιρεία.

δ. Κάθε μονοπρόσωπη ΕΠΕ μία (1) ψήφο, αυτή του διαχειριστή της.

ε. Κάθε ανώνυμη εταιρία (ΑΕ) τρεις (3) ψήφους των εκπροσώπων της, που υποδεικνύονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και πρέπει να είναι μέλη αυτού ή ανώτατα διοικητικά στελέχη, που ορίζονται με ειδική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

στ. Κάθε ΙΚΕ δύο (2) ψήφους των διαχειριστών ή ενός διαχειριστή και ενός εταίρου της, που υποδεικνύονται από την εταιρεία.

ζ. Κάθε μονοπρόσωπη ΙΚΕ μία (1) ψήφο, αυτή του διαχειριστή της.

η. Κάθε υποκατάστημα, μία (1) ψήφο, αυτή του διευθυντή του ή του αναπληρωτή αυτού.

θ. Κάθε αλλοδαπή ανώνυμη εταιρεία και εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, μία (1) ψήφο, αυτή του νόμιμου εκπροσώπου της ή του πράκτορα ή αντικλήτου της, υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.

ι. Κάθε συνεταιρισμός, δύο (2) ψήφους, αυτές του προέδρου και του γενικού γραμματέα ή των αναπληρωτών τους, οι οποίοι πρέπει να είναι του μέλη του ΔΣ.

2. Νομικά πρόσωπα, μέλη του Επιμελητηρίου, που έχουν καταβάλει τα τέλη τήρησης μερίδας στο Γ.Ε.ΜΗ. μέχρι και το προηγούμενο των εκλογών έτος, θεωρούνται ταμειακώς ενήμερα. Φυσικά πρόσωπα, μέλη του Επιμελητηρίου, που έχουν καταβάλει τα τέλη τήρησης μερίδας Γ.Ε.ΜΗ. ή την ετήσια συνδρομή στο οικείο Επιμελητήριο μέχρι και το προηγούμενο των εκλογών έτος, θεωρούνται ταμειακώς ενήμερα.»

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του π.δ. 372/1992 (Α' 187), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η εκλογική επιτροπή συγκροτείται τέσσερις (4) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης για τα Επιμελητήρια Αθηνών και Πειραιά και με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τα λοιπά Επιμελητήρια της χώρας και αποτελείται από τους εξής:»

4. Η παρ. 2 του άρθρου 6 του π.δ. 372/1992 (Α' 187), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το ψηφοδέλτιο ενός συνδυασμού περιλαμβάνει τουλάχιστον έναν (1) υποψήφιο από κάθε τμήμα του Επιμελητηρίου. Ο αριθμός των υποψηφίων ανά συνδυασμό από κάθε φύλο ανέρχεται τουλάχιστον στο ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι τουλάχιστον ίσο με το μισό της.»

5. Οι παράγραφοι 5, 6, 7, 8 και 9 του άρθρου 11 του π.δ. 372/1992 (Α' 187), αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Ο αριθμός των εκπροσώπων για το Δ.Σ. κάθε Επιμελητηρίου κατανέμεται μεταξύ των συνδυασμών ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη ως εξής:

α. Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων διαιρείται με το συνολικό αριθμό των εδρών του διοικητικού συμβουλίου. Το πηλίκο της διαίρεσης αυτής αποτελεί το εκλογικό μέτρο.

β. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες όσες φορές χωράει το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε. Συνδυασμός που περιλαμβάνει υποψήφιους λιγότερους από τις έδρες που του ανήκουν καταλαμβάνει τόσες έδρες όσοι είναι οι υποψήφιοί του.

γ. Την πρώτη έδρα κάθε συνδυασμού στο τμήμα, στο οποίο ο συνδυασμός έχει λάβει το μεγαλύτερο ποσοστό, καταλαμβάνει ο επικεφαλής του ψηφοδελτίου.

δ. Οι έδρες για το διοικητικό συμβούλιο που δεν έχουν διατεθεί με τις διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων κατανέμονται ανά μία στους συνδυασμούς κατά σειρά μεγέθους των υπολοίπων τους.

6. Οι εκπρόσωποι για το Δ.Σ. κάθε συνδυασμού, οι οποίοι έχουν εκλεγεί με τη διαδικασία της παραγράφου 5 του παρόντος, κατανέμονται μεταξύ των τμημάτων με την εξής διαδικασία:

α. Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων ανά τμήμα διαιρείται με το συνολικό αριθμό των εδρών του οικείου τμήματος. Το πηλίκο της διαίρεσης αυτής αποτελεί το εκλογικό μέτρο του τμήματος.

β. Κάθε συνδυασμός λαμβάνει ανά τμήμα τόσες έδρες, όσες φορές χωράει το εκλογικό μέτρο του τμήματος στον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε στο οικείο τμήμα.

γ. Μετά την κατανομή που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' και β της παρούσας παραγράφου, οι αδιάθετες έδρες των επιμέρους τμημάτων κατανέμονται ως εξής: ο πρώτος σε ψήφους συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες αδιάθετες έδρες όσες χρειάζεται προκειμένου να συμπληρώσει το συνολικό αριθμό των εδρών που δικαιούται, κατά σειρά μεγέθους των υπολοίπων στα επιμέρους τμήματα, όπως αυτά προέκυψαν από τη διαδικασία του εδαφίου β' της παρούσας. Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται ακολούθως, κατά σειρά συνολικού αριθμού ψήφων, για τους υπόλοιπους συνδυασμούς οι οποίοι δικαιούνται αδιάθετες έδρες.

δ. Συνδυασμός που δικαιούται έδρες σύμφωνα με την κατανομή της παραγράφου 3 και έχει λάβει αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων, ο οποίος είναι μικρότερος από τα εκλογικά μέτρα όλων των τμημάτων, καταλαμβάνει τις έδρες στα τμήματα όπου διαθέτει το μεγαλύτερο υπόλοιπο.

ε. Συνδυασμός που έχει το ίδιο υπόλοιπο σε περισσότερα του ενός τμήματος καταλαμβάνει αδιάθετη έδρα στο τμήμα όπου έλαβε τις λιγότερες έδρες κατά την πρώτη κατανομή.

7. Οι έδρες καταλαμβάνονται από τους υποψηφίους κάθε συνδυασμού, οι οποίοι έχουν συγκεντρώσει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης. Όταν στις εκλογές συμμετέχει μόνο ένας συνδυασμός, οι εκλογείς μπορούν να εκφράζουν την προτίμησή τους προς αριθμό υποψη-

φίων ο οποίος δεν υπερβαίνει το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των εδρών, ενώ στις άλλες περιπτώσεις, ο αριθμός των σταυρών δεν μπορεί να υπερβαίνει το συνολικό αριθμό των εδρών του τμήματος. Ψηφοδέλτιο συνδυασμού με περισσότερους σταυρούς προτίμησης από τους ανωτέρω κατά περίπτωση οριζόμενους είναι έγκυρο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένα σταυρό προτίμησης. Ψηφοδέλτιο χωρίς κανένα σταυρό προτίμησης προσμετράται υπέρ του συνδυασμού.

8. Πρόεδρος του Επιμελητηρίου ανακηρύσσεται ο επικεφαλής του συνδυασμού που συγκέντρωσε τουλάχιστον το 50% των ψήφων. Αν κανείς συνδυασμός δεν συγκέντρωσε αυτό το ποσοστό, ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου εκλέγεται από το διοικητικό συμβούλιο, μεταξύ των επικεφαλής των συνδυασμών που συμμετέχουν σε αυτό, κατά την πρώτη συνεδρίαση του οργάνου με απόλυτη πλειοψηφία. Αν κανείς από τους υποψηφίους Προέδρους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται στην ίδια συνεδρίαση και Πρόεδρος εκλέγεται ο υποψήφιος που θα συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία μεταξύ των δύο υποψηφίων που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους στην πρώτη ψηφοφορία. Επανεκλογή του ίδιου προσώπου στο αξίωμα του Προέδρου επιτρέπεται μία φορά.

9. Οι εκλογές διεξάγονται και με ηλεκτρονική ψηφοφορία, μετά από ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων, ρυθμίζονται θέματα διεξαγωγής των εκλογών με ηλεκτρονική ψήφο.»

6. Η παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4456/2017 (Α' 24), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι εκλογές για την ανάδειξη οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων του ν. 2081/1992 (Α' 154) θα διεξαχθούν μεταξύ 1ης και 17 Δεκεμβρίου 2017. Η θητεία των εκλεγμένων οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων παρατείνεται μέχρι τη διεξαγωγή των εκλογών κατά το προηγούμενο εδάφιο. Οι εκλογικές επιτροπές που έχουν συγκροτηθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος διατηρούνται σε ισχύ. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 372/1992 (Α' 187), η πρώτη συνεδρίαση των εκλογικών επιτροπών λαμβάνει χώρα έως τις 28 Αυγούστου 2017.»

Άρθρο 59

Στο άρθρο 10 του ν. 214/1975 (Α' 259), προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, και ύστερα από προκήρυξη της Πανελληνίας Έκθεσης Λαμίας (ΠΕΛ), επιτρέπεται να αποσπώνται στην ΠΕΛ, κατά παρέκκλιση από τις ισχύουσες διατάξεις, υπάλληλοι μόνιμοι ή με οποιαδήποτε σχέση εργασίας που υπηρετούν στο δημόσιο τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 προς αντιμετώπιση επειγουσών ή έκτακτων αναγκών. Ο χρόνος απόσπασης των παραπάνω υπαλλήλων λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση που οργανικά ανήκουν. Η μισθοδοσία των αποσπώμενων βαρύνει τις υπηρεσίες και τους φορείς από τους οποίους αυτοί αποσπώνται.»